N°. 68. **1846.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 11 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Junij.

Lecomte heeft in den ochtend van eergisteren in zijne gevangenis een nieuw bezoek van zijnen biechtvader, den abt *Grivel*, en van zijnen advocaat *Duvergier*, ontvangen. In den namiddag heeft hij een verzoek om gratie aan den Koning gerigt, waarin hij het diepste berouw over zijne misdaad betuigt.

De Koning hoewel persoonlijk niet ongenegen om aan *Lecomte* gratie te verleenen, heeft vermeend zijn verzoek in handen van den ministerraad te moeten stellen, die daarover gisteren morgen vergaderd is geweest; de leden van het kabinet zouden zich eenparig tegen de gratie hebben verklaard; dien ten gevolge is *Lecomte* heden morgen vroegtijdig aangezegd, dat hij slechts eenige weinige uren meer te leven had; hij heeft dit berigt met eene schijnbare vastheid vernomen en met dezelfde bedaardheid die hij bij de debatten en bij zijn vonnis had aan den dag gelegd. Ten vijf ure is hij in het gewone rijtuig der veroordeelden naar de strafplaats aan de barrière St. Jacques vervoerd, overeenkomstig het vonnis, blootsvoets, een lang wit hemd aan hebbende en een zwarten sluijer om het hoofd; op het schavot heeft hij den abt *Grivel* omhelsd, naar men zegt eenige woorden tot het volk gesproken en zich gedurende de voorlezing van het vonnis, naar het volk toegekeerd. Eenige weinige oogenblikken daarna had hij opgehouden te leven.

— De kamer der afgevaardigden beraadslaagt nog over het oorlogsbudget, hetgeen sommigen doet denken dat de werkzaamheden voor den 14den niet zullen afgeloopen zijn; intusschen weet men bij ondervinding met welken spoed de kamer in de laatste dagen des noods de zaken kan afhandelen.

— De Koning en Koningin der Belgen, die eergisteren avond over den spoorweg hier zijn aangekomen, hadden Brussel des morgens ten tien ure verlaten en zijn ten negen ure des avonds aan het station van den spoorweg te Parijs gearriveerd.

Men heeft hier thans publiek gemaakt de feesten die ter gelegenheid der opening van den Noorder-spoorweg zullen plaats hebben. Zaturdag middag ten vier ure vertrekken de beide Prinsen van Parijs, om een bal bij te wonen dat door de stad Amiens gegeven wordt; den volgenden morgen vertrekken zij naar Arras, waar hun een dejeuner door den stedelijken raad zal worden aangeboden. De genoodigden voor het feest te Rijssel, vertrekken Zondag morgen ten zes en zeven ure van Parijs; vier uren later te Amiens gekomen, zal men daar een half uur verblijven; des middags ten vier ure zullen de beide konvooijen te Rijssel vereenigd zijn. Na de ontvangst aldaar van de Prinsen en de Belgische autoriteiten, zal er eene godsdienstige plegtigheid plaats hebben; vervolgens zal er aan het station een diner gehouden worden, waarop meer dan duizend personen genoodigd zijn. Des avonds zal de stad Rijssel een luisterrijk bal geven. De genoodigden kunnen vervolgens 't zij naar Parijs terugkeeren, of zich naar Brussel begeven, waar Maandag avond van wege de regering een prachtig bal zal gegeven worden. De togt naar Brussel zal in twaalf uren tijds worden afgelegd, de terugtogt vermoedelijk in nog korter tijd.

— In den *Moniteur* leest men, onder dagteekening van den 6den Junij:

»Eene telegraphische depêche van den heer *Rossi* [Fransch gezant bij den Heiligen Stoel], van den 1sten Junij uit Rome gedagteekend, kondigt aan, dat de Paus *Gregorius XVI* dienzelfden dag, 's morgens tusschen negen en tien ure, plotseling overleden is."

Uit andere berigten blijkt, dat de overleden Paus eenige dagen te voren ongesteld is geweest, doch dat wel onderrigte personen nog den 28sten Mei voor den staat zijner gezondheid geenerlei ongerustheid meer koesterden.

Het Parijssche *Journal des Débats* voegt bij de tijding van het overlijden des H. Vaders de volgende korte herinneringen:

»*Gregorius XVI*, *Mauro Cappellari*, was den 18den September 1765 te Belluno geboren. Als Camaldulenzer monnik had hij zich in zijne orde door zijne godgeleerde kundigheden en vooral door zijne uitgestrekte kennis van de oude en nieuwe Oostersche talen beroemd gemaakt. De roem van zijne geleerdheid en naauwgezetheid, die zich ook buiten het klooster verspreidde, en de achting, die zijn karakter inboezemde, hadden in de algemeene schatting dezen zedigen kloosterling, lang vóór hij in den schoot van het heilig collegie geroepen werd, met de vorsten der kerk gelijk doen stellen.

»Toen hij in Maart 1825 door *Leo XII* tot kardinaal benoemd werd, beschouwde men dit als de herstelling van een verzuim der vorige regering. Hij werd weldra door dien Paus aan het hoofd van het uitgestrekte en gewigtige beheer der propaganda gesteld, waartoe zijne bekendheid met Afrikaansche en Aziatische talen hem vooral aanbeval: de talenten, door hem in die betrekking ten toon gespreid, bevestigden den hoogen roem zijner bekwaamheid.

»Tijdens het conclave van 1828 was *Mauro Capellari* een der kardinalen, die buiten de vergadering het meest werden aangeprezen en die in het conclave door de zoogenaamde Oostenrijksche partij [illegible].

»In het conclave van 1831 had de kardinaal *Pacca*, die door de partij werd voorgestaan, waarvan de kardinaal *Albani* het hoofd was, bij de voorlaatste stemming 19 stemmen bekomen, terwijl de kardinaal *Capellari* er 26 vereenigde; maar bij de laatste stemming ontvielen 6 of 7 stemmen aan den invloed van den kardinaal *Albani*, zoodat de kardinaal *Capellari* de meerderheid verkreeg. Het heilig collegie is uit 57 leden zamengesteld.

»Den 2den Februarij 1831 was hij tot Paus verkoren en had onder den naam van *Gregorius XVI* den pausselijken troon beklommen."

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 120; 3 pCt. 83; Naprenten 103; Spanje 3 pCt. 38; Rom. L. 100¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den Junij.

De Russische regering heeft eene in het officiele blad van Wilna medegedeelde oproeping aan de in het keizerrijk gevestigde Joden uitgevaardigd, waarin, na de opsomming der maatregelen welke genomen zijn om den toestand der Israëlitische bevolking te regelen, de vermaning aan hen gerigt wordt, om zich voor 1 Januarij 1850 te doen opnemen in eene de volgende klassen, te weten, in een der drie handelsgilden, in de burgerij van eene stad of vlek met aankoop van eenig vast goed; in een der handwerkersgilden, na eene proef van verkregen bekwaamheid afgelegd te hebben, of in de klasse der landbouwers, hetzij op eigen, hetzij op gepachte goederen. Bij voldoening aan die uitnoodiging wordt hun een geldelijke onderstand voor hunne eerste vestiging, tienjarige vrijdom van belastingen, vijfentwintigjarigen vrijdom van de krijgsdienst en kwijtschelding van alle achterstallige belastingen toegezegd. Daarentegen zullen al de Joden, die zich na afloop van den gestelden termijn, niet aan eene der opgegeven categorien aangesloten hebben, voor zoo verre zij geen akademischen graad bezitten of als eereburgers bijzondere regten hebben, in eene afzonderlijke klasse vereenigd en aan zoodanige dwang-maatregelen onder wor-

pen worden, als de regering te hunnen aanzien noodig zal achten te nemen.

In het groot-hertogdom Posen is door den opper-rabbijn *Eiger* het denkbeeld geopperd van eene kolonisatie der Joden in die provincie, als middel om den zedelijken en maatschappelijken toestand van dat gedeelte der bevolking te verbeteren. Volgens het daaromtrent uitgegeven plan, hetwelk reeds de goedkeuring der regering, tevens met de toezegging van krachtige ondersteuning, moet verworven hebben, zal onder de leiding van een bekwaam landbouwkundige eene talrijke Joodsche landgemeente gesticht worden, waarvan de leden zich enkel met den landbouw en veeteelt zullen mogen bezig houden, met uitsluiting van allen eigenlijken handel.

— De Keizerin van Rusland is den 30 Mei over Teschen en Krakau naar Michalowice gereisd, begeleid wordende door de Grootvorstin *Olga* en den Prins van Pruissen; Z. M. de Keizer, vergezeld door den Kroonprins van Wurtemberg, had den 29 Warschau verlaten, om zijne gemalin te ontmoeten.

— De Keizer van Oostenrijk heeft, op voordragt van den Staatskanselier Vorst *von Metternich*, goedgevonden te bepalen, dat in de hoofd- en residentiestad Weenen, eene wetenschappelijke vereeniging gevestigd zal worden, onder den naam van *Keizerlijk-Koninklijke Akademie der Wetenschappen*. Daardoor wordt eene lang gevoelde behoefte bevredigd en aan den wensch van het verlichtst gedeelte des volks voldaan.

— De berigten uit Athene, van den 27 Mei, luiden gunstig. Zoowel in de provincien als in de hoofdstad was het rustig. De beraadslagingen van de kamer der afgevaardigden werden regelmatig voortgezet, en de opposanten schenen hunnen strijd tegen het ministerie, welks krachten trouwens in den laatsten tijd merkelijk toegenomen waren, voor het oogenblik te hebben gestaakt. De reeds begonnen oogst viel over het algemeen zeer voordeelig uit, maar in Attica werden de velden vreesselijk door sprinkhanen geteisterd.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den Junij.

De Ministers hebben gisteren op nieuw eene nederlaag in het Hoogerhuis geleden. Namens hen was, namelijk, door graaf *Ripon*, voorgeslagen, dat het jaargeld uit 's Rijks kas, bereids aan den burggraaf *H. Hardinge* toegestaan, wel aan zijnen oudsten erfgenaam, maar niet gedurende het leven van zijn Lordschap zelven zou worden uitbetaald, en dat soortgelijk jaargeld, aan lord *Gough* verleend, op de helft verminderd zou worden, en zulks uit hoofde dat de O. I. Compagnie hun beiden een aanzienlijk jaargeld had toegewezen. Lord *Monteagle* beschouwde deze motie als strijdig met de waardigheid van het Gouvernement en voerde het voorbeeld van lord *Nelson* aan, wiens jaargeld van 's Rijks wege niet verminderd was, niettegenstaande ook hij een pensioen van elders, en bovendien het Hertogdom van Bronte ontvangen had. Na eenige discussien, is de motie van graaf *Ripon* dan ook, met acht en dertig tegen zes en twintig stemmen, verworpen, waarna de overige artikelen van het ontwerp, tot deze begiftigingen betrekkelijk, aangenomen werden.

— De nieuwe wet op de in- en uitgaande regten, of het nieuwe zoogenaamde handelstarief, is eergisteren voor de tweedemaal in het Huis der Lords gelezen. Slechts enkele leden, behoorende tot de partij der tegenstanders van de nieuwe graanwet, hebben bedenkingen tegen de voordragt gemaakt; maar een ernstige tegenstand is zelfs niet beproefd.

— Gisteren hadden in het Lagerhuis hevige debatten over het ontwerp tot wijziging der armwet plaats. De beraadslagingen daarover worden maandag voortgezet.

De oppositiebladen zien de gevolgen van den ongunstigen indruk dien de aanneming der nieuwe graanwet op de bevolking van Canada maken zal, zeer donker in, en vreezen dat die gewigtige volkplanting wel eens het voorbeeld van Noord-Amerika zou kunnen volgen, door zich van het Moederland af te scheuren, waarbij hare ingezetenen op den bijstand van achttien millioen bondgenooten langs de zuidelijke grenzen der Kolonie, zouden kunnen rekenen.

— *Ibrahim*-pacha is gisteren aan boord van het fransch koninklijk stoomjagt te Portsmouth aangekomen en aldaar met groote eerbewijzen ontvangen.

— Prins *Louis Bonaparte* schijnt geen grooten haast met het bezoek aan zijnen kranken vader te maken. Althans hij heeft hier vertrekken voor een onbepaalden tijd in een hotel gehuurd.

— De jongste alhier ontvangen berigten uit Portugal verspreiden meer licht over de gebeurtenissen aldaar te lande. Uit dezelve blijkt dat de beweging niet van eenen miguellistischen aard, maar uitsluitend het gevolg schijnt te zijn geweest van den haat tegen de beide gebroeders *Cabral*, waarvan de een minister van binnenlandsche zaken, de ander minister van justitie was. Volgens deze berigten had Portugal in lang zulk een krachtig bestuur niet gehad als dat waarvan de beide broeders de voornaamste leden uitmaakten. Door onderscheidene regeringsmaatregelen, vooral door de invoering van een nieuw belastingsstelsel, hadden zij de bevolking tegen zich ingenomen. De verbittering was toegenomen door dat het bestuur, op de eerste oproerige beweging, de staatsregeling gedeeltelijk buiten werking had gesteld en de drukpers aan banden gelegd. Te Lissabon had men met weerzin gezien dat de gebroeders *Cabral* ieder voor zich een prachtig paleis lieten bouwen. Ten gevolge van de stemming des volks heeft de opstand zich weldra over het geheele koningrijk uitgebreid; de troepen waren echter over het algemeen getrouw gebleven.

Intusschen is de houding des volks zoodanig geweest, dat de Koningin allengs aan al wat de opstandelingen of hunne leiders verlangden, heeft toegegeven. De vertoogen dier leiders werden trouwens door de minderheid der cortes bij de Koningin krachtig ondersteund. De aftreding der gebroeders *Cabral* als ministers, die den 17den Mei heeft plaats gehad, niet genoegzaam geweest zijnde om het volk te doen bedaren, heeft de Koningin den 20sten hare toevlugt moeten nemen tot den hertog *van Palmella*, die den 26sten zijn ministerie bepaald gevestigd en alleen mannen daarin opgenomen had, die als zeer liberaal bekend stonden. De hertog *van Terceira*, die zich, na de aftreding der *Cabrals*, nog eenige dagen als minister van oorlog had staande gehouden, was daarom toen mede uit het bestuur verwijderd. Het nieuwe bestuur heeft dadelijk een aantal maatregelen genomen om de ontevredenheid der bevolking te bedaren, daaronder behoorden de afschaffing van het nieuwe belastingstelsel en herstelling van den tienden penning, afschaffing der verordeningen tot beperking van de drukpers. Bij een koninklijk besluit zijn de tegenwoordige cortes ontbonden en nieuwe tegen den 1sten September bijeengeroepen. Men vleide zich door dit een en ander met eene oogenblikkelijke rust, maar vermoedde dat de aanstaande verkiezingen weder aanleiding tot vernieuwden strijd zouden geven.

Men was, bij de afzending dezer tijdingen, te Lissabon alles behalve gerust, en duchtte dat de insurgenten van Almada en Cocilhas, welke plaatsen slechts door den Taag van die hoofdstad afgescheiden zijn, weldra tegen haar zouden oprukken. Volgens berigten van Oporto, duurde de hevigste gisting aldaar voort, en waren de insurgenten meester van den geheelen omtrek; maar de troepen bleven het Gouvernement getrouw, hetwelk van die te Lissabon niet zoo onvoorwaardelijk gezegd kon worden. Al de insurrectionele Junta's, door het geheele Land, bragten nationale garden op de been, hetwelk weinig gezindheid tot onderwerping aanduidt.

De beide gewezen ministers *Cabral*, die den 25sten ter naauwernood aan de volkswoede zijn ontsnapt en aan boord van een fransch oorlogsvaartuig ontweken zijn, zijn den 26sten te Cadix aangekomen en hebben reeds den volgenden dag eene verklaring in de dagbladen dier stad doen plaatsen waarin zij zich over de jongste gebeurtenissen uitlaten, en verklaren, later, als de crisis in hun vaderland voorbij is, meer opzettelijk de oorzaken der jongste gebeurtenissen in Portugal te zullen ontvouwen.

— In de Londensche *Times* vindt men een zeer breedvoerigen brief uit Lissabon over het gebeurde in Portugal, gedurende de laatste weken. De schrijver daarvan beweert, dat de gebroeders *Cabral* zeer zeker door het volk verscheurd zouden zijn geworden, indien zij niet nog bijtijds ontsnapt waren. *Palmella* is, volgens hem, thans in Portugal de man des volks, en indien het dien staatsman gelukt, de opgewondene menigte tot rust te brengen, zijn de uitzigten voor het land niet ongunstig, ofschoon het veel moeite en beleid zal kosten om weder op te bouwen wat thans met overijling is afgebroken. Slechts één enkele eisch der opstandelingen bleef nog onvervuld, namelijk de herstelling der nationale garde op den vorigen voet, doch ook deze eisch zou wel worden toegestaan. Zoo doende, zegt deze briefschrijver, is er eenig uitzigt, dat in Portugal niet langer, gelijk tot nu toe, de constitutionele regeringsvorm eene ongerijmdheid zijn zal, en tevens dat men aldaar binnen de eerste twee jaren geene nieuwe revolutie zal beleven. De ondervinding der laatste twaalf jaren heeft toch geleerd, dat zulk eene omwenteling aldaar met zonderlinge regelmatigheid om de twee jaren plaats heeft.

Te midden der jongste woelige tooneelen te Lissabon, is het smaldeel van den Russischen Grootvorst *Konstantijn* op den Taag aangekomen. Die Grootvorst heeft echter dadelijk verklaard, zich zorgvuldig van alle bemoeijenis met de Portugesche zaken te zullen

onthouden en dus ook geene staatkundige uitgewekenen aan boord te zullen nemen.

De Spaansche regering, vernomen hebbende, dat de Spaansche uitgewekenen, die zich in Portugal ophielden, aanstalten maakten om over de grenzen te komen, heeft, om dit te beletten, het bijeentrekken eener aanzienlijke krijgsmagt in de provincien Salamanca en Galicie gelast.

— Gisteren waren de 3 pCt. Geconsolid. 97; Ned. 2½ pCt. 59⅞; 4 pCt. 92; Spanje 24¼; 3 pCt. 37¾; Portugal 4 pCt. 51.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den Junij.

De *Staats-Courant* behelst heden een koninklijk besluit van den 24sten Mei, waarbij, op de voordragt van den minister van oorlog, met in achtneming der bepalingen van de wet van 29 Mei 1841, tot de onteigening wordt overgegaan van eenige percelen in de gemeente Vught (provincie Noord-Braband), welker bezit vereischt wordt tot den aanleg der lunetten 5, 6, 7 en 8 van de verschanste legerplaats bij het dorp Vught, welker daarstelling is bevolen bij besluit van 8 Maart 1844.

— Men schrijft uit Weimar, van den 31sten Mei: »Z. M. de Koning der Nederlanden heeft gisteren met de Groot-hertogelijke familie den schouwburg bezocht en is, bij Hoogstdeszelfs binnenkomen, met de levendigste toejuichingen door de aanwezigen begroet, die allen hunne vreugde over het wederzien van dien Vorst in hun midden deden blijken.

»Heden heeft Z. M., vergezeld van al de leden van het Groothertogelijke gezin, de godsdienstoefening in de Domkerk bijgewoond. Na den afloop van de dienst heeft de Koning de troepen, uitmakende de bezetting der stad, die voor het kasteel geschaard stonden, in oogenschouw genomen, en hebben deze vervolgens voor Z. M. gedefileerd."

— In de *Rotterdamsche Courant* leest men het volgende:

»Met blijde verwachting ziet men hier den dag van overmorgen te gemoet, op welke de eerste wedstrijd der Koninklijke Nederlandsche Yacht-Club op de Maas gehouden zal worden. IJverig oefenen velen zich op den duur om aan dien wedstrijd een eervol deel te nemen; geene pogingen worden gespaard om den dag luisterrijk en aangenaam te maken, en velen der aanzienlijksten uit de residentie en elders, worden tot bijwoning van het feest, alhier verwacht.

»Het korps muzijkanten der stedelijke schutterij, en het muzijkkorps van het regiment jagers, zullen zich gedurende den wedstrijd bij afwisseling doen hooren.

»Omtrent het volksfeest, dat tegen den avond van dien dag, door de ijverige zorg van heeren Commissarissen, wordt voorbereid, zijn wij in staat gesteld voorloopig de volgende bijzonderheden mede te deelen:

»De overzijde der Maas, van nabij het etablissement op Fijenoord tot aan den Katendrechtschen Veerdam, belooft een verrukkend schouwspel, door de verlichting, die aldaar door het branden van teertonnen, en het van tijd tot tijd verlichten van den geheelen omtrek met signaalvuren, aangebragt worden zal.

»Op de rivier de Maas, ter zijde van de sleephelling, zal een prachtig vuurwerk worden afgestoken, met welks vervaardiging zich onze stadgenoot, de vuurwerkmaker *C. Gall*, onafgebroken bezig houdt. Gedurende dit vuurwerk, of terstond na den afloop daarvan, worden twee luchtballons opgelaten. Daar het vuurwerk overal langs de Maas waargenomen zal kunnen worden, zal het voor de aanschouwers raadzaam zijn, zich, van het Bolwerk af, langs de Boompjes, en over het geheele Nieuwewerk, te verspreiden, ter voorkoming van noodeloos en gevaarlijk gedrang op één en hetzelfde punt.

»Men voedt de hoop dat het verdienstelijk muzijkgezelschap, onder den naam van de Rotterdamsche Liedertafel bekend, aan de gedane uitnoodiging gevolg zal geven, om, in eene geïllumineerde sloep, zijne gaven langs de oevers te willen doen hooren. Het muzijkkorps van het reeds genoemd regiment jagers zal dan in zoodanige verlichte sloep volgen; terwijl, eindelijk, de heeren reeders alhier een aantal vaartuigen, met toortsen verlicht, op de rivier heen en weder zullen doen varen.

»Hartelijk wenscht men, dat al de verrigtingen en uitspanningen van dezen dag en avond door schoon weder begunstigd mogen worden. Der bevolking wacht dan eene reeks van genoegens, hier, in zoodanig verband, nog ten eenemale nieuw, en die zij zich, ongetwijfeld, door eene blijde, maar tevens kalme stemming, waardig betoonen zal.

»Het getal leden van de Koninklijke Nederlandsche Yacht-Club, hetwelk, tijdens de eerste gedrukte lijst daarvan onder hen werd rondgedeeld, nog geen driehonderd bedroeg, is sedert, naar gezegd wordt, reeds tot ongeveer vijfhonderd aangegroeid. Ook de lijst der buitengewone leden is na dien tijd vermeerderd.

»Het blazoen der Yacht-Club vertoont, op een hemelsblaauw veld, een gouden anker, door eene slang omwonden, en met de Koninklijke Kroon gedekt. Twee varenslieden zijn daarvan de tenanten, en daaronder ziet men, op een wit lint, de zinspreuk der Club: *Standvastigheid en Volharding."*

— Het ontslag door heeren curatoren van het Athenæum te Amsterdam onlangs eenparig genomen, uit deze hunne betrekking, schijnt in verband te staan met de benoeming van een' nieuwen hoogleeraar in de Godgeleerdheid, bij genoemd Athenæum. Opmerkelijk is het daarbij, dat op de rondgezonden en aangeplakte biljetten, waarbij de tijd en plaats der redevoering wordt aangekondigd, welke professor *Moll*, bij het plegtig aanvaarden van zijn ambt zal houden, de gewone formule *ex auctoritate nobilissimorum Illustris Athenæi Curatorum*, d. i.: *op gezag der zeer edele bezorgers van het luisterrijke Athenæum*, gelezen wordt, terwijl inderdaad de curatoren zijn afgetreden. Het is te hopen, dat de spanning, welke thans tusschen dat collegie en den raad der stad Amsterdam bestaat, een gunstig einde neme, of dat heeren curatoren bekend maken, welke grieven in het bijzonder hen tot het nemen van hun ontslag genoopt hebben.

— Van Vlissingen schrijft men den 4 dezer: »Heden is, onder het doen van saluutschoten, ter reede dezer stad gekomen Zr. Ms. fregat *Jason*, kapitein ter zee *G. Willinck*, zoodat het smaldeel, hetwelk onder bevel van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden naar Egypte zal zeilen, behalve eene nog te verwachten Rijks stoomboot, voltallig is.

»Zr. Ms. stoomschip *Cerberus*, luitenant ter zee 1ste klasse *van Maanen*, benevens de schoener *Aruba*, luit. *Berghuis*, zijn gisteren uitgezeild ter begeleiding van de haringvisschers."

— Op de marinewerf te Hellevoetsluis is den 6 dezer, des middags ten 12 ure, brand ontstaan in een mothoop, denkelijk veroorzaakt door broeijing. Door spoedig aangebragte hulp, was men den brand ten 1 ure meester.

— Uit Rotterdam wordt nog gemeld: »Zoo men verneemt, is in de nabijheid dezer stad eene allerverschrikkelijkste en hoogst afschuwelijke daad gepleegd. Een knecht van den zeeftemaker *v. G....*, alhier woonachtig, zich eergisteren avond bevindende aan den boezem buiten deze stad, ontmoet vijf à zes manspersonen, die een gesprek met hem aanknoopen, en hem eindelijk niet dan na veel moeite, daar hij niets van de zwemkunst verstond, overreden om eens bij gelegenheid der groote hitte te gaan zwemmen, dat zij wel zouden zorgen dat hij niet kon verdrinken. Zoo gezegd, zoo gedaan; genoemde persoon springt in het water, doch in plaats van hem te helpen, is hunne eerste zorg om hem te doen verdrinken en hem van het bij zich hebbende geld, ten bedrage van ongeveer twintig gulden, dat zijnen patroon toebehoorde en waarvan zij, op hoedanige wijs ook, is ons onbekend, kennis schijnen gedragen hebben, te berooven; welk voornemen hun dan ook gelukt is, daar zij den buit gedeeld hebben. Het lijk is, zoo ver wij vernemen, nog niet opgevischt. De gesprekken echter van wederzijden gevoerd, werden door een jongetje van omstreeks tien jaren, daar in de nabijheid aanwezig, aangehoord, welk jongetje zij ook willen overhalen om eens te zwemmen, dezen ter belooning aanbiedende twee à drie kwartjes, daar de snoodaards wel bemerkten dat er een getuige bestond, die hunne snoode handeling had gadegeslagen; doch daar deze antwoordt: *dat hij ook niet wil verdrinken, even als degeen, dien hij zoo op het oogenblik eene prooi der golven heeft zien worden*, dringen zij niet verder bij hem aan, maar verwijderen zich. Het jongetje begeeft zich naar de stad en heeft, zoo wij verder vernemen, van het voorval kennis aan de politie gegeven. Het is te hopen, dat het der politie moge gelukken, die aterlingen in handen te krijgen, opdat zij hunne welverdiende straf niet ontgaan, want die personen zijn dezelfde wie niets te heilig is, om hun tot dekmantel te dienen, ten einde ongestraft hunne snoode euveldaden daarmede te bedekken. Zij geven onder het een of ander voorwendsel voor dat zij onlangs uit Oost- of West-indië gekomen zijn, en onder de te koop aanbieding van eenige snuisterijen, koffij, thee enz. bedrijven zij de grootste bedriegerijen en opligterijen, waarvan men elders een voorbeeld te vergeefs zoeken zal. Zij zoeken u, onder het een of ander voorwendsel ergens heen te lokken, en wel op plaatsen waar hunne club vergaderd is, berooven u door middel van valsch spelen, als anderzins van uw geld, en gelukt hun dit niet zoo als in het onderhavig geval, van uw leven."

— Op den 4den dezer had te Herwijnen een vreesselijk voorval plaats. Een arbeider, *Jan Kivit*, aldaar woonachtig, sloeg met eene ijzeren blaaspijp een' bij hem inwonenden zoon, oud 27 jaren, zoodanig op het hoofd, dat onmiddellijk heelkundige hulp

moest ingeroepen worden. Bij het onderzoek bleek het, dat de toegebragte wond van dien aard was, dat daarvan aan de justitie moest kennis gegeven worden, waarvan dan ook het gevolg was, dat de schuldige vader, gisteren morgen gevankelijk naar Tiel, hoofdplaats van het arrondissement, is opgebragt, terwijl de gewonde zoon op den dag na het vertrek van zijnen vader overleed. Zoo men zegt, zou een verwijt van den zoon aan den vader, dat hij aan zijne andere kinderen meer dan aan hem toevoegde, en dit alweder aan de onder hen verdeelde boterhammen was te merken, tot den voorzeker in drift toegebragten slag hebben aanleiding gegeven."

— De *Nijmeegsche Provinciale Courant* behelst het volgende: » Men verneemt met zekerheid, dat de den-rups, welke zich, in het vorige jaar binnen deze provincie heeft vertoond, aldaar 985 bunders dennen-bosch vernield heeft. Men heeft opgemerkt, dat dit insect, na drie jaren in een bosch gewoed te hebben, van zelfs verdwijnt en alzoo de middelen ter harer eigene stuiting en vernieling, in zich zelve draagt. — Vele rupsen intusschen zijn ook door trekvogels vernield geworden. Als het beste middel tot uitdelging van dit, vooral voor oude dennen boomen schadelijke insect, schijnt te wezen, om zwijnen in de bosschen te doen loopen, of hoenders in dezelve te zenden. Beide soorten van dieren eten de rups met graagte en lijden daarvan geen het minste nadeel. — Ter vernieling van die poppen, wordt ook zeer aangeraden, om het mos en de spelden der boomen op hoopen te zetten en aan de zonnehitte, waartegen de poppen niet bestand zijn, bloot te stellen, of wel dat mos en die spelden voor strooisel te gebruiken. — Het is te vreezen, dat de rups dit jaar in menigte daar zal zijn, waar zich dezelve in het vorige jaar voor het eerst vertoond heeft.

— In het afgeloopene jaar zijn in Gelderland geboren 11,588 kinderen, te weten: 5,969 van het mannelijke en 5,619 van het vrouwelijke geslacht. Daarentegen zijn in die provincie over gem. jaar overleden 8,408 personen, namelijk 4,335, van het mannelijke en 4,073 van het vrouwelijke geslacht. Er bestaat dus in vergelijking van de geboorten met de sterfgevallen, weder eene aanwinst van 3,180 zielen bedragende de geheele bevolking der provincie thans 366,468, te weten 94,622 in de steden en 271,846 op het platte land. — Onder de overledenen telt men 63 tusschen de 90 en 100 jaren, en 2 boven de 100 jaren. — In 1845 zijn in Gelderland 2,591 huwelijken gesloten en heeft er voorts 1 echtscheiding plaats gehad.

— Door de Nederlandsche Handelmaatschappij zijn dezer dagen bevracht, voor Amsterdam 9 schepen, voor Rotterdam 8, voor Dordrecht 1, voor Middelburg 2.

— Uit 's Bosch meldt men:

» Uit alle oorden uit deze gewesten komen ons de gunstigste berigten in nopens al het te veld staand gewas. Indien geene ongelukken gebeuren, en de Hemel ons voor rampen behoeden wil, levert alles het vooruitzigt op, dat men bij 's menschen geheugen nooit eenen zoo rijken en voordeeligen oogst zal hebben beleefd. De late nachtvorsten hebben wel hier en daar eenige schade aangerigt, maar, behalve dat dit niets vreemd is en geene zich verspreidende kwaal veroorzaakt, bestaat nog de hoop dat indien wij spoedig met eenen groeizamen regen begunstigd worden, (waartoe de op heden invallende volle maan het vooruitzigt levert) nog veel van die schade hersteld zal worden."

— De derde voorstelling van Mlle *Rachel*, die op jl. Zaturdag avond in den stads schouwburg te Amsterdam plaats vond, was voor haar een even groote triomf als de beide voorgaande, ofschoon de rol van *Marie Stuart*, welke zij bij deze gelegenheid vervulde, te weinig hartstogtelijke momenten heeft, in welke deze groote tragedienne haar talent kan doen schitteren. In een eenvoudig, donker gewaad, met eene nederige en tevens waardige houding, en eene zachte, meestal zich gelijk blijvende taal sprekende, verscheen de, door lijden en vernederingen gebukte Koningin. Slechts hier en daar werd haar gemoed door het gevoel van het haar aangedaan ongelijk, door de hoop op redding, door de vrees voor een erger lot, bewogen, en haar blik, houding en taal tot meerdere levendigheid aangezet. Die oogenblikken van driftige opwellingen, zoo als bijv. haar onderhoud met *Mortimer*, met *Elisabeth*, met lord *Burleigh*, haar afscheid van de wereld, enz., staken dan ook des te hooger en schooner uit, en maakten een onbeschrijfelijk diepen indruk. Het kunstkeurige publiek scheen dan ook de waarde van deze hare uitvoering, hoe weinig schitterends dezelve ook mogt bezitten, ten volle te gevoelen en te schatten. Met de gespannenste aandacht werd zij steeds gadegeslagen, dikwerf toegejuicht en op het einde van het derde en van het vierde bedrijf teruggeroepen.

— Uit 's Hage wordt gemeld, dat Mlle. *Rachel* aldaar morgen, (Donderdag), avond eene *soirée dramatique* zal geven in het lokaal *Diligentia*, welke H. M. de koningin met hare tegenwoordigheid zou vereeren.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 8 Junij.

TARWE met goede handel aan gecons. en ter verzending tot vorige prijzen. In entr.: 131 ℔ Rost. *f* 333; 134 ℔ Ancona *f* 335; 126 ℔ b. Poolsche *f* 315; 128 ℔ w. Anhalts. *f* 315; 130 ℔ Rost. *f* 325; 124 ℔ Petersb. *f* 295. In cons.: 131 ℔ Rost. *f* 340; 122 ℔ o. b. Pools. *f* 314; 120, 121 ℔ o. Vriesche *f* 277, 280; 122 ℔ n. dito *f* 275; 123 ℔ o. dito *f* 290; 116 ℔ n. dito *f* 253.

ROGGE met minder handel, alleen bij partij gedaan, in entr.: 117 ℔ Petersb. *f* 245; 124 ℔ fijne Stettin *f* 258; 122 ℔ Odessa *f* 254; 127 ℔ Amerik. niet mooi *f* 262; 124 ℔ Straalsunder *f* 255; 122, 125 ℔ Stettin *f* 252, 256. In cons.: 119, 120 ℔ o. Pruis. *f* 256, 257, 262; 121 ℔ o. dito *f* 262.

GARST prijsh.; 108 ℔ Rost. *f* 155; 104 ℔ j. fijne Deensche *f* 138; 107 ℔ j. fijne *f* 150 in entr.

BOEKWEIT in een doen; 119 ℔ Holst. *f* 253.

KOOLZAAD in een doen; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 49 P. vl.; April $51\frac{1}{2}$ P. vl.

RAAPOLIE was dadelijk in een doen, op levering niet williger; per 6/w. *f* $29\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $28\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$; Sept. *f* $28\frac{1}{2}$; Oct. *f* 29 à $28\frac{3}{4}$; Nov. *f* 29; Dec. *f* $29\frac{1}{4}$ à 29; Mei 1847 *f* 30.

LIJNOLIE per 6/w. *f* 27; Vlieg. *f* 26 à $\frac{1}{4}$. HENNEPOLIE per 6/w. *f* 31; Vlieg. *f* 30.

RAAPKOEKEN *f* 55 à 58. LIJNKOEKEN *f* $8\frac{1}{4}$ à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 9. JUNIJ 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 9,40	tot *f* 10,60.
Het dito dito Rogge	» » 7,20	» » 7,50.
Het dito dito Boekweit	» » 7,50	» » 7,90.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.		» 0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,35.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 4,50.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,75.
Het 1000 Doof Hout		» 1,90.
De kar Spaanders		» 2,70.
De » Struiken		» 2,50.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren waren de fondsen genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{1}{16}$; 3 pCt. $72\frac{9}{16}$; 4 pCt. $93\frac{1}{16}$; Amort.-Syndik. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{7}{8}$; Id. $3\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{1}{2}$; Handelm. $170\frac{3}{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. 93; Aand. Rijn Spoorweg $110\frac{3}{4}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{1}{2}$; Spanje $19\frac{5}{8}$; Onbep. St. $19\frac{1}{2}$; 3 pCt. $37\frac{1}{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $31\frac{1}{16}$; Ardoin Coupon 18; Portugezen 3 pCt. te Lond. 50; 4 pCt. 49; Rusland 5 pCt. $105\frac{1}{2}$; Certif. 1831—33 $96\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $89\frac{7}{8}$; Id. bij *Stiegl.* $88\frac{1}{2}$; Oostenrijk Weenerbank bij *Goll* 5 pCt. $102\frac{1}{2}$; Id. 4 pCt. $98\frac{1}{4}$; Mexiko $28\frac{1}{2}$; Grenada 22.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.